

ગઝલ

ગુણવંત ઠક્કર 'ધીરજ'

.1.

માણસોનાં ધાડેધાડાં રોજ વધતાં જાય છે,
માણસાઈ પર ઉઝરડા રોજ વધતા જાય છે.

ખેતરોની છાતી બુલડોઝરથી કચડી નાખતાં,
બીલડરોના આ ઉપાડા રોજ વધતા જાય છે.

અન્યનાં વસ્ત્રોને હરવામાં કુશળ છે એ બધા,
વસ્ત્ર પહેરેલાં ઉઘાડાં રોજ વધતાં જાય છે.

એક પછી એક ગામડાંઓ શહેરમાં હોમાઈને,
ચોતરફ એના ધુમાડા રોજ વધતા જાય છે.

મૌન રહી શબ્દોનો હું માલીક થયો છું જ્યારથી,
કંઠમાં એના કુંજાડા રોજ વધતા જાય છે.

'દેર હે અંધેર નહીં' એ ક્યારે સાબીત કરશે તું,
તારા નામે અહીં ભવાડા રોજ વધતા જાય છે.

.2.

મનને આઘાતમાં રાખે છે, એ આઘાત વગર;
ના શમે, પાપની પીડાઓ કબુલાત વગર.

નક્કી નહીં ક્યારે પડે એની પછી કોઈ સવાર,
જ્યારે માથે પડે છે રાત, કોઈ રાત વગર.

કઈ રીતે જાણે અહીં, એનાં રહસ્યોને કોઈ,
જ્યાં સમય સૌનો ઉગે-આથમે દીનરાત વગર !

આ મીલનસારપણાએ બધે રોકી રાખ્યો,
તેથી હું રહી ગયો ખુદની જ મુલાકાત વગર.

ઉડવાને આપી મને માત્ર સ્મરણનું આકાશ,
આજીવન કેદમાં રાખ્યો તે હવાલાત વગર.

આપણી વચ્ચેનું અંતર એ વધારી દેશે,
તું મને આ રીતે ના મળ કોઈ જઝબાત વગર.

.3.

એન કાયમ જોખમાયું જીવતાં,
જીવ પર આવી જવાયું જીવતાં.

એકલો પડવા ન દીધો કોઈએ,
તેથી ખુદને ના મળાયું જીવતાં.

સાવ સહેલાઈથી જીવાઈ ગયું,
કોઈ બીજાનું જીવાયું જીવતાં.

મોતનો ડર એટલે લાગ્યો નહીં,
હરપળે મૃત્યુ છવાયું જીવતાં.

સુખને દુઃખમાં થઈ ગયો નીર્લેપ પણ,
ના હસાયું, ના રડાયું, જીવતાં.

ક્યાંથી આવ્યો, કોણ છું, ને ક્યાં જઈશ ?
ખુદને પુછી ના શકાયું જીવતાં.

.4.

ક્યાં ક્યાં હું શોધું અર્થ ને આકાર શબ્દનો,
ચાલી રહ્યો છે ચોતરફ વ્યાપાર શબ્દનો.

સંવાદનું કીરણ કોઈ પ્રગટે તો શી રીતે ?
ફેલાવે સૌની જીભ જ્યાં અંધાર શબ્દનો.

ભાષા, હૃદય ને આંખની સમજી શકું છું હું ,
નાહક તું વેડફે છે આ ભંડાર શબ્દનો.

ફેંકે રમકડાં જેમ સૌ બાળક બની અહીં ,
ખખડી ગયો છે એટલે આધાર શબ્દનો.

સ્પર્શી ગયું હૃદયને જ્યાં સૌંદર્ય મૌનનું ,
લાગે છે ફીક્કો જીવને શણગાર શબ્દનો.

.5.

આ ધર્મ શું ? અધર્મ શું ? આ સત્ય શું ? અસત્ય શું ?
ફરી ફરી રચાય છે નવાં નવાં આ તથ્ય શું ?

અહીં બધા જ જાણે છે, બધું જ નાશવંત છે;
ને તોય પામવા મથે, આ મર્ત્યમાં અમર્ત્ય શું ?

વણી લીધી છે કુદરતે બધા જીવોમાં વેદના,
બધું જ છે વણાટ પર, આ સહ્ય શું અસહ્ય શું ?

બધાને એક લાકડીએ હાંકે છે યુગોથી એ,
પ્રકૃતીના અંધેરને આ દુન્યવી ને દીવ્ય શું ?

વીખેરવું, સમેટવું, વીનાશ હો કે ઉત્પત્તી,
સમાન છે ધરાને મન, આ રૌદ્ર શું કે રમ્ય શું ?

જીવનના મંચ પર બધા અલગ અલગ લીલાસમાં,
છે મારવા ને મરવા પર, આ સત્ય શું, અસત્ય શું ?

.6.

દુનીયાના ખત-ખબર કે સમાચાર કંઈ નથી,
શબ્દોના કારાવાસે બીજું ખાસ કંઈ નથી.

હેતુ વગરનું કંઈ નથી, નીષ્કામ કંઈ નથી;
પણ તારો એના ફળ વીશે અધીકાર કંઈ નથી.

તું તારી દષ્ટી પર જરા કરતો રે' દષ્ટીપાત,
દષ્ટી હો ધુંધળી તો અહીં સાફ કંઈ નથી.

બીજાનાં દુઃખનો બોજ જરા ઉંચક્યો અને,
લાગ્યું કે મારી વેદનાનો ભાર કંઈ નથી.

તારી કૃપાની ડોર થકી આવ-જાવ છે ,
બાકી તો આવતા-જતા આ શ્વાસ કંઈ નથી .

.7.

એની એ ઉષ્માવીહીનતાને સહન કરવી પડી,
હાથ મીલાવી ફરી ભોંઠપ અનુભવવી પડી.

તુજ વીના આ જીન્દગીને જીવવા મારે સતત,
પ્રાણવાયુ જેમ તારી યાદને શ્વસવી પડી.

અન્યને સહેલાઈથી છેતરવા ફાવે એટલે,
અન્યને છેતરતાં પહેલાં જાત છેતરવી પડી .

કોઈ કેળવણીથી જેને કેળવી હું ના શક્યો,
એ સમજને ઠોકરોથી મારે કેળવવી પડી.

આ અધુરી ઝંખનાઓની સમજ વીકસાવવા,
'જે હશે તે ચાલશે'ની ફીલસુફી ભણાવી પડી.

.8.

બીજી-ત્રીજી નવી કોઈ ઓળખ થવું નથી,
માણસ તરીકે જીવતાં નશ્વર થવું નથી.

મારા થકી જ તો, આ હું પહોંચ્યો અહીં સુધી,
મારાથી મારે એટલે આગળ થવું નથી.

પહોંચાડું, પહોંચે ત્યાં સુધી ખુદનો પ્રકાશ પણ,
બીજાને આંજી નાખવા ઝળહળ થવું નથી.

મારાથી જે અમલમાં મુકાતી નથી કદી,
એવી સમજના મારે પ્રચારક થવું નથી.

બનવું છે, જે સહજ રીતે બનતાં બનાય એ;
બનવાને કંઈક, કોઈ બનાવટ થવું નથી.

ગરકાવ થઈ, જ્યાં બહાર હું નીકળી શકું નહીં,
એવા વીચારશીલ કે ચીન્તક થવું નથી.

.9.

ઢોકર ખમી ખમીને, નક્કર બની ગયું છે,
હોવાપણું હવે તો, પગભર બની ગયું છે.

દસ-વીસ સારી માઠી, યાદો બચી ગઈ છે,
બાકી બધું પડીને, પાદર બની ગયું છે.

મોભાને લઈને એવો, ગંભીર થઈ ગયો કે;
મસ્તી, મજાક, હસવું, દુષ્કર બની ગયું છે.

તારી બરાબરીનું, દેખાય ના તને કોઈ,
તારી નજરમાં તારું, એ સ્તર બની ગયું છે.

સુખમાં જીવી જવાની, ચાવી મળી ગઈ પણ;
કોઈ રમકડાં જેવું, જીવતર બની ગયું છે.

કપરા સમયમાં મારી, ખુટવા ન દે એ હીમ્મત,
'ધીરજ'નું ખાતું એવું, સધ્ધર બની ગયું છે.

.10.

બેઉ વચ્ચે જે સમજદારી હતી,
જો ખરું પુછો તો લાચારી હતી.

સાવ નાની વાત પણ લંબાઈ ગઈ,
કેટલી લાંબી મગજમારી હતી !

તું ગઝલમાં લાવ્યો સુફીવાદ પણ,
એમાં તારી દષ્ટી સંસારી હતી.

મારા મૃત્યુ બાદ પણ એ ના મરી,
એક-બે ઈચ્છા જે કુંવારી હતી.

જીવને ઘડવાની પ્રભુની કલ્પના,
ગર્ભમાં માતાએ આકારી હતી.

અંતે બોલી જીન્દગી કે તારા પણ,
જીવવામાં ક્યાં ભલીવારી હતી !

.11.

મારેય જીવવી છે તરોતાજા જીન્દગી,
પણ લાવું ક્યાંથી રોજ વીચારોમાં તાજગી ?

એના ગમા ને અણગમા મારા બની ગયા,
ટોળામાં રહી અલગ મને રાખું હું ક્યાં લાગી ?

બીજો કોઈ વીકલ્પ તેં આપ્યો ન એટલે,
ચુકવું છું શ્વાસ સામે તને રોજ બંદગી.

આંખોને પણ તું, દોસ્ત તાળાં મારવાનું શીખ,
જો તારે રાખવું હો કંઈ મારાથી ખાનગી.

સારું થયું એ લઈ ગયા પુછ્યા વગર મને,
મારા કહ્યામાં ના હતી મારી દીવાનગી.

તું આપખુદ નથી જ પ્રભુ તે છતાં અહીં,
એક પાન પણ હલે નહીં; તું ઈચ્છે ત્યાં લગી.

ગુણવંત ઠક્કર 'ધીરજ'

કવી સંપર્ક: 97-એ, સ્નેહસ્મૃતી સોસાયટી, અડાજણ પાટીયા, રાંદેર રોડ, સુરત- 395 009

મોબાઈલ : 98255 67575 ઈ.મેલ : thakkargunvant@gmail.com

@ @ @ @ @

‘સન્ડે ઈ.મહેફીલ’ના આ ગઝલઅંકના અતીથી સમ્પાદક અને સંકલનકાર સુરતના યુવાગઝલકાર ભાઈ ગૌરાંગ ઠાકર (gaurang_charu@yahoo.com)નો ખુબ ખુબ આભાર.. ..ઉત્તમ ગજ્જર..

@ @ @

‘સન્ડે ઈ.મહેફીલ’ – વર્ષ : અગીયારમું – અંક : 331 – September 20, 2015
‘ઉંઝાજોડણી’માં સાભાર અક્ષરાંકન : શ્રી. સુનીલ શાહ sunilshah101@gmail.com

@ @ @ @ @

More than **3,16,10,000** Gujarati Language lovers have visited

<http://www.gujaratilexicon.com>

More than **49,01,000** have visited Digital Bhagwadgomandal

<http://www.bhagwadgomandal.com>

More than **7,88,000** have visited Lokkosh

<http://lokkosh.gujaratilexicon.com>

More than **2,08,000** have visited Global-Gujaratilexicon

<http://global.gujaratilexicon.com>

@ @ @ @ @ @ @ @ @